

Lidköpings kommun

Rektorn vid Salebyskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Salebyskolan
i Lidköpings kommun

Tillsyn i Salebyskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lidköpings kommun under våren 2014.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Salebyskolan besöktes av Skolinspektionen den 18 februari 2014 och den 3 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Salebyskolan ligger i orten Saleby ca 1,5 mil söder om centralorten Lidköping i Lidköpings kommun. Skolan har den omkringliggande landsbygden som upptagningsområde och flertalet elever åker skolbuss till skolan. Skolan består av en skolenhet och leds av en rektor som arbetar 70 procent vid Salebyskolan och 30 procent vid en annan skola i kommunen. Vid skolan finns elever i förskoleklass och årskurserna 1-6. Vid skolan finns också ett fritidshem. Skolenheten Saleby är organiserad i arbetslag och det finns en ledningsgrupp som består av en representant från fritidshemmet och två från grundskolan samt rektorn.

Offentlig statistik avseende de nationella ämnesproven i svenska för årskurs 3 vårterminen 2013 visar att 78 procent av eleverna klarade kravnivån i svenska. Motsvarande siffra vid det nationella ämnesprovet i matematik var 68 procent. Det framgår av statistiken att skolans resultat vid de nationella ämnesproven är i överensstämmelse med motsvarande resultat för riket. Enligt statistik från skolans rektor klarade 80 procent av skolans elever i årskurs 3 de nationella kunskapskraven i ämnet svenska vid slutet av årskurs 3. Motsvarande siffra för ämnet matematik var 60 procent. I de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena, där det för årskurs 3 finns nationella kunskapskrav, var enligt skolans statistik motsvarande siffra 100 procent.

Offentlig statistik avseende de nationella ämnesproven i svenska för årskurs 6 vårterminen 2013 visar att 100 procent av eleverna klarade kravnivån i ämnena svenska, matematik, engelska, kemi samt religionskunskap. En genomgång av betygskatalogen visar att 100 procent av eleverna nådde de nationella kunskapskraven i samtliga ämnen utom i ämnet idrott, där nådde 80 procent av eleverna kunskapskraven vårterminen 2013.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Salebyskolan visar att skolan måste utveckla rutiner och systematik så att samtliga åtgärdsprogram som upprättas för elever i behov av särskilt stöd tydligt klargör vilka behov eleven har. För att kunna utvärdera arbetet med särskilt stöd måste åtgärdsprogrammen också ange hur och när åtgärder ska utvärderas.

Tillsynen av Salebyskolan visar att skolan behöver intensifiera arbetet för att komma till rätta med bristande studiero och för att alla elever ska få en arbetsmiljö som präglas av trygghet under både lektionstid och under raster. Samtal med elever visar att rasterna upplevs som särskilt bråkiga och att elaka kommentarer är vanliga, men att även studieron under lektionstid påverkas av bråk och stök. För att alla elever ska få den trygga skola de har rätt till vill Skolinspektionen påpeka vikten av att skolan arbetar systematiskt och gemensamt för att skolmiljön ska bli lugn och trygg för samtliga elever. Vid kommunikering av rapporten med rektorn uppger han att skolan, sedan tidpunkten för Skolinspektionens besök, bland annat har kommit igång med organiserade aktiviteter under rasterna samt att fler vuxna är ute under denna tid.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lidköpings kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 29 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Lidköpings kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Rektorn och lärarna ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna och vårdnadshavarna informeras om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen. Rektorn ansvarar för att sådan information lämnas. Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.

I den till Skolinspektionen insända enkät som besvarats av vårdnadshavare till elever vid skolan ger de svarande ett lågt index, 4,6 av tio möjliga, när det gäller frågor kring rubriken "Veta vad som krävs i skolan". Under denna rubrik får vårdnadshavarna ta ställning till om de vet vad deras barn ska kunna för att

nå kunskapskraven i skolan, om läraren informerar dem om vad som ska göras i skolarbetet samt om vårdnadshavarna behöver mer information från skolan om vad barnet ska klara av i skolarbetet. Som exempel kan nämnas att 95 procent av de svarande anser att påståendet "Jag behöver mer information från skolan om vad mitt barn ska klara av i skolarbetet" stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra. Vid intervju med rektorn säger han att skolan har problem med att nå alla vårdnadshavare. Skolan använder sig av kommunens gemensamma databaserade program "Tango" och här lägger lärarna ut t.ex. matriser över elevernas kunskapsutveckling, men enligt rektorn upplever en del vårdnadshavare det svårt att ta till sig informationen via "Tango". Vid intervju med lärare säger de att de vid utvecklingssamtalen med vårdnadshavare och elever alltid informerar om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i ämnena svenska, engelska och matematik, men att det går att hitta information om elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen via "Tango". Eleverna berättar vid intervju att det är vid utvecklingssamtalen de får information om hur det går för dem i ämnena svenska, engelska och matematik i förhållande till de kunskapskrav som finns. I övriga ämnen är de osäkra på vilka kunskapskrav som finns och gissar på att det kanske finns att läsa om i "Tango". Rektorn säger att skolan måste bli bättre på att tydligt informera elever och vårdnadshavare om målen i samtliga ämnen som eleverna har och att detta är ett utvecklingsområde vid skolan. Som ett led i arbetet håller rektorn på att ta fram en ny modell för den individuella utvecklingsplanen. Detta underlag ska enligt rektorn innehålla pedagogiska planeringar i samtliga ämnen som eleverna läser.

Av utredningen framgår att det vid Salebyskolan saknas tydliga rutiner för att garantera att samtliga elever och vårdnadshavare får den information om utbildningens mål som de har rätt till. Elever och vårdnadshavare ska informeras om hur eleverna förhåller sig i sin kunskapsutveckling i förhållande till de kunskapskrav som finns i varje ämne eleven läser. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 14 § skollagen

Trygghet och studiero

Bedömning

Lidköpings kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero.

Motivering

Enligt skollagen ska arbetsmiljön vid en skola utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Enligt förarbetena (prop. 2009/10:165, s. 320) framkommer att det är rektorers och lärares skyldighet att skapa en trygg skolmiljö för alla elever.

I den av Skolinspektionen utskickade enkäten till elever i årskurs 5, föräldrar och pedagoger, inför tillsynen av Lidköpings kommun, framgår att samtliga grupper ger påståendet "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet" ett lågt index. Elevernas index är t.ex. 3,7 av 10 möjliga. Vid intervjuer med elever berättar de att de för det mesta är trygga vid skolan men att de upplever att det kan vara bråkigt och oroligt både under raster och på lektioner. De uppger också att många svär och att elaka kommentarer är vanliga och att fotbollsplanen är den plats där mest händer. Eleverna säger att det finns vakter ute under rasterna men att lärarna de oftast står i en klunga och pratar med varandra och de upplever inte att det hjälper att säga till en lärare. Lärare säger i intervju att de delar elevernas uppfattning om att det ofta är stökigt i klassrummen och att det uppstår konflikter mellan eleverna, framför allt under rasterna. Lärarna säger att skolan inte jobbat gemensamt med det förebyggande arbetet utan varje lärare har arbetat med sin egen klass utifrån behov. Vid intervju med rektorn säger han att de utifrån att skolan upplevs som stökig, tagit beslut om att utöka antalet rastvakter och att det under varje rast kommer att finnas någon organiserad aktivitet som eleverna kan delta i. För att skolan framåt ska bli den lugna och trygga miljö eleven har rätt till ska skolan prioritera aktiva vuxna ute på rasterna och arbetet med att förbättra elevernas språk. Intervju med skolans elevhälsoteam visar att de känner till situationen men att de inte är involverade i arbetet, den f.d. kuratorn var mer delaktig, men efter att hon slutat har ingen annan tagit aktiv del i arbetet.

Utredningen visar att alla elever Salebyskolan inte får den studiero och den trygga skolmiljö de enligt skollagen och de författningar som styr skolan har rätt till. Skolinspektionen förutsätter att rektorn och lärarna tar det ansvar som krävs av dem och att eleverna garanteras den arbetsmiljö de har rätt till. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 3 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Lidköpings kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- I åtgärdsprogram ska det anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal av vid skolan upprättade åtgärdsprogram. Gemensamt för dessa åtgärdsprogram är att elevens behov inte framgår. Som åtgärder på individnivå anges t.ex. "Dagens schema på tavlan", "Avgränsade uppgifter" och "Kontakt med föräldrar vid behov". Åtgärdsprogrammen som Skolinspektionen tagit del av saknar en beskrivning av hur de föreslagna åtgärderna ska genomföras. Vid intervju med rektorn säger han att arbetet med åtgärdsprogram är ett utvecklingsområde och att ett arbete med att ta fram nya mallar pågår i kommunen.

Utredningen visar att åtgärdsprogrammen inte följer författningarnas krav eftersom elevens behov inte anges och att det inte framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. De åtgärder som anges är generellt formulerade och därmed svåra att följa upp och utvärdera. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

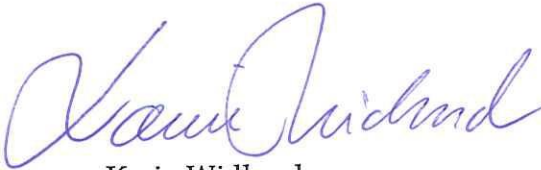
3 kap. 9 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredare Caroline Klintenberg och jurist Julie Svane deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Beslutsfattare

Karin Widlund
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.